

# Ж ДЭРБЭНД



Газет һәфтәдә  
бир дөфә чыхыр

Гүжмәти  
2 рубл.

100  
1920-2020  
жүз ил  
сизинләжик

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

№36 (98280) 1920-чи илдән чыхыр 4 сентябр 2020-чи ил чумә.

12+

Тәсисчиләр: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАЦИЈА НАЗИРЛИЈИ

РЕСПУБЛИКА ХӘБЭРЛӘРИ

## ТӘБРИК ЕТМИШДИР

Дағыстанның башчысы Владимир Василев республиканың бүтүн шакирдларын, тәләбәләрин, онларын валидејнләрин али вә орта мәктәпләрин мөәллимләрин билик күнү мүнәсибәтилә тәбрик етмишди.



«Јени оху илинин башланмасы бизим өлкәмиз үчүн парлаг вә ишыгы һадисәләрлә долу хусуси бајрамдыр. Бизим һәр биримиз бу күн илк мөәллимини вә мәктәб јолдашларыны, биликләрә јијәләнемәсиндә онларә мәсләһәт верән мүдрик һамиләри сәмими вә миннәтдарлыгла јад едирик. Чари илдә 55,6 мин биринчи синиф шакирди мәктәбә гәдәм гојачаг. 427 мин Дағыстан шакирди үчүн там тәдрис или башлајачагдыр.

Тәһсилин жүксәк кејфијәти, тәдрис шәраитләринин јахшылашдырылмасы, социал сфераның вә игтисадијәтин инкшафының башлыча факторудур, һәм мин мәсәләләрин һәллини мұасир һәјат республика гаршысында гојмушдур. Бу күн Дағыстанда өз гапыларыны 1874 шакирд јерлик 7

јени мәктәб ачагдыр, 23 мин шакирд јерлик 65 мин мәктәб тикилиб, «100 мәктәб» лајиһәси чәрчивәсиндә 3 ил әрзиндә 470 мәктәбдә тәмир ишләри көрүлмүш, абадлыг вә әсаслы тәмир програмы үзрә Дағыстанның 220 үмүмтәһсил тәһсиләтинин тәмир едилмәси планлашдырылур.

Республика 330 мәктәб автобусу алмыш, бу да 10 ил бундан әввәл алынмыш бүтүн нәглијәти әвәз етмәјә вә ушаглары дашымаға имканы олмајан мәктәбләр үчүн әләвә 25 автобус алмаға имкан верәчәкди. Габагы тәдрис илинин нә чүр шәраитдә кечдијини биз јахшы көрдүк. Тәһсил ишчиләринә онларын фәдакар әмәјинә, дөзүмлүјүнә, чан гојмасына көрә чох сағ ол, дејирәм, бу илдән башлајараг синиф рәһбәрлијинә көрә һәр ајлыг өдәнишләр нәзәрдә тутулмушдур.

Дағыстан һөкүмәти тәрәфиндән республика мұсабиғәсинин кечирилмәси һагында гәрар гәбул едилмишдир ки, онун нәтичәләринә көрә ән јахшы мөәллимләр 100 мин рубл чиварында мұкафат алачаклар. Бу мөгсәдләр үчүн артыг 10 милјон рубл ајрылмышдыр.

«Земскиј мөәллим» програмы сәјәсиндә чари илдә кәндә 140 истададлы мөәллим чәлб едилмишдир ки, онларын һәр бириси 1 милјон рубл алачаклар. Гаршыдан

кәлән тәдрис илиндә тәһсил тәһсиләтләриндә әлверишли санитар епидемиоложи вәзијәтин тәмин едилмәсинә хусуси диггәт јетирилмәлиди. Чари илдә мәктәбләрдә јени санитар гајдалар ишә салыначагдыр ки, онлар ваһид дөвләт имтаһаныны верән мезунларын тәһлүкәсизлијини тәмин едәчәкди. Бүтүн Дағыстан тәһсилдә өзүнүн шакирдләри вә тәләбәләринин газандығы наилијәтләрә фәхр еди. Этән иллә мұгајисәдә 100 баллыг ишләрин сәјә 24-дән 56-ја кими чохалмышдыр, 2019-чу илдә бизим 100 нәфәр ушағымыз Бејнәлхалг вә Үмүмрусия мұсабиғә вә олимпиадаларының мұкафатчысы олмушлар. «Воролдскиллс» чемпионатында 245 дағыстанлы иштирак етмиш, республика али рекионлардан бири кими «Воролдскиллс» стандартлары үзрә мұтәхәссисләр һазырлајан габаглајычы пешәкар һазырлыг Мәркәзи јаратмасына имкан алмышдыр.

Чари хатирә вә шөһрәт илиндә әнәвәи Үмүмрусия дәрси Бејүк Вәтән мұһарибәсиндәки Гәләбәнин 75 иллијинә һәср едилмишди. Вәтәнә мәһәббәт вә вәтәнпәрвәрлик, онун тарихинә һәрмәт тәһсил просесинин ајрылмаз һисәсинә чеврилмишдир ки, бу да шакирдләрә өз вәтәнинин лајигли, тәһсилли, савадлы инсанлар кими јетишмәсинә көмәк едәчәкди.

Доғма Дағыстаны өз гәләбәләри илә севиндирен валидејнләрә, мөәллимләрә вә һами тәрбијәчиләрә бејүк тәшәккүрүмү билдирирәм. Шакирдләрә, тәләбәләрә биликләрә јијәләнемәсиндә әлә нәтичәләр арзулајырам», - дејә тәбрик мәктубунда билдирилмишди.

## ВИТСЕ-НАЗИРИН ТӘБРИКИ

Дағыстан Республикасының һөкүмәтинин витсе-назири, елм вә тәһсил назири Уммупазил Омарова мөәллимләри вә шакирдләри билик күнү вә јени оху илинин башланмасы мүнәсибәтилә тәбрик етмишди. Бу һагда назиријин мәтбуат хидмәтиндән информәсија акеңтлијинә хәбәр верилмишди.

Тәбрик мәктубунда дејилир: «1 сентябр мұхтәлиф нәсилләри бирләшдирен ишыгы бајрамдыр, башлангычларын вә јени имканларын символудур. Биринчи синиф шакирдләри үчүн бу илк зәнк вә илк мөәллимди. Мезунлар үчүн ишә өзүнү мөәјјәнетмә вә кәләчәк һәјат јолунун сечилмәси мәрһәләсидир. Галанлары үчүн ишә сөзсүз, јени билик вә кәшфләрин һејрәтләндиричи вахтыдыр.

Чари илдә биз тәдрис просесинә бәзи чәтинлик вә бизим һамымыз үчүн ади олмајан дәјишикликләр шәраитиндә башлајырыг. Лакин мән әминәм ки, биз бунларын өһдәсиндән кәләчәк вә јахын вахтарда фәал тәдрис фәалијәтинә гајыдачагыг. Лајигли нәсилләрин тәрбијәси вә тәһсилин кејфијәтинин артырылмасы, һәр бир тәһсил

алан шакирдин бачарыларының үзә чыхарылмасы вәситәсилә истададларын дәстәкләнмәси бизим гаршымызда дуран вашиб вә мәсул вәзифәләрдир. Тәһсил системи илдән-илә тәкмилләшдирилир. Республикада јени лајиһәләр һәјата кечирилир. Ушагларын тәһсили үчүн мұасир шәраитләр јарадылар вә педагоглар үчүн даһа кеңиш имканлар ачылыр. Бу ил истисна олмајачагдыр. Биз «IT- cube» ушагларын рәгәмсәл инкшафының даһа бир Мәркәзини ачыр. «Кванториум» мобил технопаркыны ишә салыр вә 42 кәнд мәктәбиндә «артым нөгтәси» рәгәмсәл тәһсили вә һуманитар профил Мәркәзләри јарадырыг. Әлбәттә ки, јени ушаг бағчалары вә мәктәбләринин ачылмасыны давам етдирир, мәктәбләрдә



мөәллимләрин чатышмамазлыгы проблемини һәлл едир вә тәһсил тәһсиләтләринин мадди-техники тәһһизатыны јахшылашдырырыг.

Әзиз достлар, гој јени тәдрис или һамы үчүн мөһсулдар олсун, јени наилијәтләр вә уғурлу нәтичәләр кәтәрсин. һамыныза мөһкәм чан сағлыгы, хошбәхтлик вә нәзәрдә тутулмуш бүтүн планларын мұвәфғәгијәтлә һәјата кечирилмәсини арзулајырам.

ҺӨКҮМӘТИН ЈЕНИ ГӘРАРЫ

## 20 МИЛЈАРД РУБЛ АЈРЫЛМЫШДЫР



Русияның баш назири Михаил Мишустин коронавирус инфексиясына тутулмуш пасијентләрә көмәк едән тибби вә социал ишчиләрә верилән Президент өдәнишләринә әләвә вәсаитләр ајрылмасы һагында сәрәнчәм имзаламышдыр.

Һөкүмәтин сәјтында верилән мәлуматда дејилир: «Коронавирус хәстәләринә көмәк едән һәкимләрә, фелдшерләрә, тибб бачыларына, тәчили јардым машыныларының сүрүчүләринә вә еләчә дә социал мұсәссисәләрин ишчиләринә әләвә вәсаитләр ајрылачакдыр.

Тибб ишчиләринин дәстәкләнмәси үчүн 22 милјард рубл кәндәрилмишдир ки, бунун да 321 милјон рублу федерал тибби - биоложи акеңтлиј мәркәзләринин ишчиләринә өдәниләчәкди. Еләчә дә 1,8 милјарддан артыг вәсаит социал мұсәссисәләрин: Гочалар Евләринин вә әлилләр үчүн интернатларын ишчиләринә ајрылачакдыр. өдәнишләр үчүн вәсаит һөкүмәтин еһтијат фондундан дахил олачакдыр.

Һәкимләрә өдәнишләр верилмәси үчүн әләвә вәсаитләр ајрылмасы һагында Мишустин назириләр кабинетинин августун 27-дә кечирилмиш јығынчағында данышмышдыр. Бурада о, гејд етмишдир ки, вәсаитләрин рекионларын һесабына кечирилмәсини сүрәтләндирмәк ләзымдыр ки, адамлар тезликлә һәм мин пуллары ала билсинләр.

25 августда Русия Президенти Владимир Путин сентябрын 10-дәк тибб тәһсиләтләри на коронавирусла мұбаризәә көрә хәрчләрин өдәнилмәси үчүн вәсаит ајрылмасыны тапшырмышдыр. Путинин сәрәнчәмына көрә апрел ајындан ијун ајына кими коронавируслу пасијентләрә ишләјән тибб ишчиләри хусуси федерал өдәниш алмалыдырлар.

Һәкимләр үчүн өдәниш 80 мин рубл, фелдшер вә тибб бачылары үчүн 50 мин, кичик тибб персоналы үчүн 25 мин рубл, тәчили јардым һәкимләри үчүн 50 мин, рубл, фелдшер, тибб бачылары вә сүрүчүләр үчүн 25 мин рубл тәһсил едәчәкди. Аз сонра Президент өдәнишләр һагында сәрәнчәмы ијул вә август ајларына гәдәр узатмышдыр.

«Дағыстан» РИА

## ЈЕНИ ДИРЕКТОР ТӘЈИН ОЛУНМУШДУР

Илјас Әһмәдович Мамајев Дағыстан Республикасының Әрази мәчбури тибби сығорта (ФОМС) фондунун директору тәјин олуңмушдур.

Мұвафиг сәрәнчәмы Республика һөкүмәти Сәдри вәзифәсини мұвәггәти ичра едән Анатоли Карибов имзаламышдыр.



ГУРБАНЛАРЫН ХАТИРЭСИНЭ

## ШӘҺИДЛӘР ХИЈАБАНЫ АЧЫЛДЫ

Августун 31-дә Маһачгаллада Дағыстан Республикасынын милли сijasәт вә дини ишләр үзрә назири Енрик Мүслимов Шәһидләр хијабанынын тәнтәнәли ачылышында иштирак етмишдир.

Тәдбирдә һәмчинин дә Маһачгала шәһеринин мери Салман Дадајев, ДР мүфтилијинин сәдри Шамил Әлиханов, мүфтинин мүавини Ахмад Кахајев вә башгалары иштирак етмишдир.



Хатырлада ки, хијабан 10 апрел 2003-чү ил тарихдә лал-карлар интернет мектебиндә вә еләчә дә, дини, ичтимаи, сijasәти хадимләр вә һуғү-мүһафизә органлары ишчиләринин гурбанлары һаггында хатиредир.

Паркын тикитисинин ләјиһәси Маһачгала мүдирijәтинин вә ичтимаијәтин иштиракы илә Дағыстан Республикасынын мүфтилији тәрәфиндән һәјата кечирилмишдир.

Тәшкилатчыларын сөзләринә керә парк аз мобил вәтәндашларын адаптасijasәси үчүндүр. Бурада фәал иштиракчәт үчүн зоналар, фонтанлар, ушаг вә идман мејданчалары мүәјјән едилмиш, ағачлар әкилмиш, јерә плита дешәнмиш, әтраф ишыглан-дырылыб, јелләнчик вә отурачаглар гурашдырылмишдир.

Паркын үмуми саһәси 11 мин квадрат метри тәшкил едир. Хијабанын ачылышы мүнасибәтилә шәһәр сакинләр

мүкафатландырылмишдир. Республика мүфтиси Шейх Әһмәд Әфәнди Абдуллајевин вә бүтүн әмәкчиләр адындан топлашанлары Шамил Әлиханов тәбрик етмишдир.

«17 ил бундан әввәл бурада дәншәт-ли фачиә баш вермиш, лал-карларын интернет мектеби јанмышдыр. Бу күн Аллаһын истәјилә һәмин јердә бу чүр көзәл парк јарадылмишдыр. һәлак олмуш дини, дөвләт вә ичтимаи хадимләрин, журналистләрин белә бир чәтин дөврләрдә достлуг вә әдәләт уғрунда мүбаризә апаранларын шәрәфинә хијабанда 50 ағач әкилмишдир.

Паркдакы сөрв ағачлары санки јангында һәлак олмуш ушагларын хатирәсинә наминә јелләнчиди. Паркы һәгигәтән халгын адландырмаг олар. Чүнки онун абадлашдырылмасы республиканын бүтүн кушәләринин садә адамларындан јығылмыш вәса-



рини Дағыстанын башчысы адындан тәбрик едән Енрик Мүслимов ләјиһә тәшәббүсчүләринә- Дағыстан Республикасынын мүфтилијинә Маһачгаланын мүдирijәтинә вә ичтимаијәтин нүмајәндәләринә тәшәккүрүнү билдирмишдир.

«Фәрәһ һиссилә гејд етмәк ләзимдыр ки, һәмин паркын тикитисинә республиканын рәһбәрлији дә өз төһфәсини вермишдир. 2018-чи илдә «Дағыстан Республикасында терроризм идеолокijasәси мүгавимәт комплекс дөвләт програмынын 45-чи бәндинин һәјата кечирилмәси чәрчивәсиндә ДР мүфтилијинә террор актлары нәтичәсиндә һәлак олмуш республиканын дини хадимләринин хатирәсинә паркын јарадылмасы үчүн 250 мин рубл кәндәрилмишдир», -дејә назир билдирмишдир.

Дағыстан Республикасынын милли сijasәт вә дини ишләр үзрә назирлијинин башчысы ДР мүфтинин мүавини Ахмад Кахајев ил миллиләтләрәрасы вә конфессияларәрасы сүлһү разылашманын мөһкәмлән-дирилмәсиндә вердији төһфәјә керә

ит һесабына һәјата кечирилмишдир. Бу ишдә хейријәчиләр дә кәнарда галмамышлар. Онларын һәр бири өз төһфәсини вердијинә керә Дағыстан Республикасынын мүфтилији тәрәфиндән бәјүк тәшәккүрә ләјиг көрүлүшләр», -дејә о, гејд етмишдир.

Маһачгаланын мери Салман Дадајев иштиракчыларә тәбриклә мүрачият етмишдир. «Хәјрат» ушаг группунун ифасында Гурандан әјәләр вә дуалар охунмушдур.

Тәнтәнәли ачылыш чәрчивәсиндә «Инсан» хейријә фондунун вә Дағыстан мүфтилијинин «2020-чи илдә ушаглары мөктәбә һазырла» аксијасындан әсас мөгсәд әзтәминатлы аилләрин ушаглары үчүн мөктәб лөвазиматлары алмагдыр.

Маһачгала вә әтраф шәһәрләрдән кәлән фәхри гонаглар тәрәфиндән дәрс лөвазиматлары тәгдим олунмушдур.

Тәдбирин сонунда көјә сүлһүн рәми олан көјәрчинләр вә рәнкбәрәнк шарлар бурахылмишдыр.

Милли сijasәт вә дини ишләр үзрә назирлијин информасия шөбәси

ГӘҺРӘМАНЛАР УНУДУЛМУР

## ХАТИРЭ ЛӨВҺӘСИ АЧЫЛЫБ

Бу күнләрдә, Дәрбәнддә кенерал Мустафа Чәфәр оғлу Нәсировун хатирә лөвһәсинин ачылмасына һәср олунмуш тәнтәнәли тәдбир кечирилмишдир. Хатирә лөвһәси кенерал Мустафа Нәсировун адыны дашыјан күчәдә кенералын јахын гоһумларынын евинин диварында әбәдиләшдирилиб.

Тәдбир Дәрбәнд шәһәр администрасijasәсинин мәдәнијәт, идман, кәнчләр сijasәти вә туризм идарәси тәрәфиндән тәшкил олунмушдур. Тәнтәнәли митинг сүкут дөгигәси илә башланмыш, сонра сөзү Дәрбәнд шәһәр Администрасijasәси рәһбәринин мүавини Видади Зейналова верилмишдир.

Тәдбирдә һәмчинин Дәрбәнд Рајону Ичтимаи Палатасынын сәдри Фәтулла Фәтуллајев, Дәрбәнд, Дагестанскије Огни, Дәрбәнд рајону үзрә һәрби комиссары Адил Гулијев, кенералын гардашы оғлу Чәфәр Нәсиров, «Дәрбәнд шәһәри Энциклопедијасы» китабынын мүәллифи һүсәјнбала һүсәјнов вә башгалары чыхыш етмишләр.

Тәнтәнәли митингдә Дәрбәнд шәһәр мөчлисинин депутатлары Нәриман Мусајев, Полад Нәмәтуллајев, Видади Әсәдов, һәјдәр Әләкбәрәв, ДР Халг Мөчлиси депутатынын кәмәкчиси, Дәрбәнд Азәрбајчанлылары Милли-Мәдәни Мухтаријатынын сәдри Телман Таһирли, Дәрбәнд шәһәр депутатлар мөчлиси сәдринин кәмәкчиси Әсәдулла Пашајев, «Ирс» ичтимаи тәшкилатынын сәдри Сејид - Ағалар Сејидов, ичтимаи хадим Камран Мәчидов, Дәрбәнд Азәрбајчанлылары Мил-



ли-Мәдәни Мухтаријаты кәнчләр Шурасынын сәдри Минәвәр һүсәјнова иштирак етмишләр.

Бәјүк Вәтән мүһарибәси ветераны, Азәрбајчанын сәрһәд гоһунлары кенерал-мајору Мустафа Нәсиров 91 јашында вәфат едиб. Кенерал Нәсиров Азәрбајчанын ичтимаи-сijasәти һәјатында фәал иштиракына керә «Шәһрәт» ордени илә тәлтиф едиллиб.

Мустафа Нәсиров 1921-чи ил октябрын 25-дә Дәр-

1972-чи илин декабрында Нәсиров ССРИ ДТК-нын Гырмызы байрагы Загафгазија Сәрһәд Даирәси гошуналарынын рәис мүавини тәјин едиллиб вә 1974-чү илдә кенерал-мајор рутбәси алыб. һәмин дөврдә Загафгазија сәрһәд даирәси ССРИ-нин бүтүн сәрһәд системинин нисбәтән даһа мүһүм һиссәси олуб.

Нәсиров ССРИ ДТК-нын сәрһәд гошуналарында бу гәдр мөсүл пост тутан илк вә јекәнә азәрбајчанлы олуб. О, Азәрбајжан Республикасынын али ганунверичи органына дәфәләрлә депутат сечилиб.

Кенерал-мајор Нәсиров мүстәгил Азәрбајчанын сәрһәд гошуналарынын јарадылмасынын әсасында ду-



бәнддә анадан олуб. Орду-да хидмәтә 1942-чи илин январында әскәр кими башлајыб, 45 ил ордуда хидмәт едиб вә кенерал-мајор кими истефаја кејдиб.

руб. Чохсајлы һөкүмәт мүкафатлары, орден вә медаллары илә тәлтиф олунуб.

Аллаһ рәһмәт еләсин! Телман ТАҺИРЛИ

ГЫСА ХӘБЭРЛЭР

## Имәчиликдә иштирак етмишдир

Августун 29-да Дағыстан Республикасынын халг Мөчлисинин Сәдри Хизри Шыхсәидов Ағ-көл кәлүнүн тәмизләнмәси үзрә тәшкил олунмуш имәчиликдә иштирак етмишдир.

«Ағ-көл кәлүнү хилас едәк» еко-имәчилијини республиканын ичтимаијәтчиләри Маһачгаланын Ленин рајонунун мүдирijәтилә бирликдә тәшкил етмишләр. Бурада еләчә дә депутатлар, республиканын кәнчләр парламентинин нүмајәндәләри, мәдәнијәт хадимләри, төләбәрләр иштирак етмишләр. Республика парламентинин спикери аксијанын башга иштиракчылары илә бирликдә кәлүн гурагындан зибил јығылмишдыр. Аксијаны шәрһ едән Хизри Шыхсәидов кәстәрилән тәшәббүсә керә имәчилик тәшкилатчыларына миннәтдарлығыны билдирмишдир.

«Проблем доғрудан да вардыр-көл дајазлашыр. Бу күн бураја кәлүн тәлејинә бикәнә олмајан инсанлар топлашмышлар. Имәчилијә кәлән һәр кәсә сағ ол, дејирәм. Бу чох ваҗибдир! Ағ-көл



кәлүнүн сахланылмасы үчүн республиканын назирлик вә идарәләри илә бирликдә нә ләзимдырса, едәчәјик», -дејә Дағыстан ХМ-нин сәдри әмин етмишдир.

Имәчилик баша чатдыгдан сонра Маһачгаланын вә

Ленин рајону мүдирijәтинин нүмајәндәләри Хизри Шыхсәидова Ағ-көл кәлүнүн сахланылмасы үзрә ишләниб һазырланмыш ләјиһәдән вә еләчә дә, хусуси хейријәчи фондунун јарадылмасы һаггында данышмышлар.

## Аксија давам едир

Республиканын мәркәзиндә «Ушагы мөктәбә һазырла» аксијасы давам едир.

Тәдбир чәрчивәсиндә «Ваһид Русија» партијасынын нүмајәндәләри һәдди-булуға чатмајанлар үчүн социал реабилитасия Мәркәзиндә олмушлар. Партијанын мәтбуат хидмәтиндән информасия агентлијә верилән мөлүмәтә керә тәдбирдә Маһачгала шәһеринин Советски рајонунун депутатлар ичласынын сәдри Јелена Кожухина да иштирак етмишдир.

Көрүш чәрчивәсиндә Кожухина гејд етмишдир ки, «Ваһид Русија» партијасынын

јерли шөбәси һәр ил бу чүр аксија кечирир.

«Бу күн дә биз сизин ушагларыныза мөктәб лөвазиматларыны тәгдим етмәјә кәлмишик. Чари оху илиндә ушагларә уғурлар арзулајыр вә сизә ушагларын тәрбијәсинә керә бәјүк тәшәккүрүмүзү билдиририк», -дејә о, билдирмишдир. «Ваһид Русија»лылар мүәссисәјә мөктәбли формасы вә башга дәрс лөвазиматлары, гурудучу чиһаз бағышламышлар. →3



## ГЫСА ХЭБЭРЛЭР

## Фестивалда гызыл медал

Москваалты Исринск районунун Дебровск кэндиндә «Сыр!», «Пир!», «Мир!» гострономија фестивалында Дагыстанын Дөвлөт Аграр Университети гызыл медал газанмышдыр. Бу һагда али мектебин мэтбуат хидмәтиндән информасија агентлијинә хәбәр верилмишдир.



Дагыстан Дөвлөт Аграр Университети Тлјарата районунун кәнд тәсәррүфаты идарәси вә Камилух кәндинин һејвандарлары илә бирликдә сәркидә өз мөһсулуну нүмајиш етдирмишләр. «Јарыбәрк гојун пендири» номинасијасында гызыл медал газанылмышдыр. һәммин пендир франсыз пендир һазырлајанларынын технолокијасы үзрә Тлјарата гојунларынын сүдүндән һазырланыб»,-дејә мөлүмат агентлијинә хәбәр вермишләр.

Гејд етмәлијик ки, чари илдә тәдбирдә рекорд 170 пендир истәһсалчысы иштирак етмишдир ки, онлар өз мөһсулларыны 12 номинасијада тәгдим етмишләр.



## Азтәминатлы аиләләр үчүн

ДРО-нун мэтбуат хидмәтиндән верилән мөлүматә көрә, јени тәдрис или эрәфәсиндә «Ваһид Русијанын кәнч гвардијасы» рекионал бөлмәсинин фәаллары Дагыстанда азтәминатлы аиләләр үчүн «Ушагы мектебә һазырлајын!» хејријә тәдбири кечирмишләр.

Кәнч гвардијачылар хүсусилә Маһачгала вә Бујнаксдакы азтәминатлы вә чошушагы аиләләрә баш чәкмишләр. Умумиликдә ибтидаи синиф ушагыларынын охудуғу 30 аиләјә хејријә жардымы едилмишдир. Онларын ичиндә тәһлүкәсизлик тәдбирләринә ујғун оларағ ушагылар тәкрат истифадә едилә билән тибби маскалар, һәмчинин лазыми мектеб ләвазиматлары: күндәликләр, дәфтәрләр, гәләмләр, өртүкләр, хәткешләр, јарадычылыгы ишләри үчүн әшјалар вә саирә олмушдур. «Ваһид Русија кәнч гвардијасы»нын рекионал бөлмәсинин рәһбәри Серкеј Никитин, тәшкилатын әсас вәзифәсинин, мектебдиләрин јени дәрәс илинә јакшы әһвал-руһијәдә вә там һазыр вәзијәттә кирмәләри үчүн мүмкүн олан һәр шеј етмәк олдуғуну шәрһ етди. «Јакшы ишләр көрмәк вә чәмијәтә фәјда кәтирмәк үчүн фүрәт тапмаға чалышырыр.

Тәдрис или башламаздан әввәл белә тәдбирләрдән бири дә чошушагы вә



азтәминатлы аиләләр үчүн ушагыларын мектебә һазырланмасына көмәкдир», -деди Никитин.

Гејд едәк ки, охшар хејријә тәдбирләри республика дахилиндә дә кечирилир. Кәнч Гвардија илә јанашы, мүхтәлиф ичтимаи тәшкилатлар вә мүхтәлиф партијаларын депутатлары да чошушагы аиләләрә јардым көстәрирләр.

## Кәнчләр форуму чәрчивәсиндә

Дагыстан Дөвлөт Техники Университетинин макистранты Зүмрүд Абдуллајева «Машук-2020» кәнчләр форумунун үчүнчү нөвбәси чәрчивәсиндә грант газанмышдыр.



Али мектебин мэтбуат хидмәтиндән информасија агентлијинә вердији мөлүматә көрә мүсабиҗәјә 300 грант сифариш верилмишдир, һансы ки, онлардан 160-на бахылмышдыр.

Мүсабиҗәнин нәтичәләринә көрә дагыстанлы гыз «Фәалларын республика төләбә мектеби» лајиһәси 299 мин рубл чиварында грант алмышдыр. Лајиһәдә ихтисаслы мүтәхәссисләрин вә експертләрин Дагыстанын али вә орта мектебләриндә 3 истигамәт- төләбә өзүнүидарә,

вәтәнпәрвәр, еколокија, медиа вә башга сәһәләр үзрә тренинг вә мүшавирә практикуллар нәзәрдә тутулмушдур.

Лајиһә чәрчивәсиндә Дагыстан Республикасынын орта ихтисаслы мектебләриндә төләбә өзүнүидарә органлары ачылачағдыр. Иштиракчыларын тәлими вә биликләринин артырылмасы сәјәсиндә лајиһәнин командасы төләбә тәшкилатынын инкишафына көмәк көстәрәчәкдир.

## МӘДӘНИЈӘТЛӘР БҮРЧҮ

Дунја шөһрәтли, Чар Русијасынын дән бөјүк елми мұкафаты сајылан Демидов мұкафатына ардычыл үч дөфә лајиг көрүлмүш, Русијада шөргшүнаслыг елминин баниси Мирзә Казымбөјин адыны дашыјан дөнкөнин јенидән гурулмасы нәһајәт онун доғулдуғу шөһәр башчысынын белә бир мөһшүр һәмјерлимизә көстәрдији һөрмәт вә еһтирамын парлаг нүмунәсидир. Она проспект ады верилсә, бунун давамы оларды. Бу күчәдә шөһәр китабанасы, Дөрбөнд Азәрбајҗан Дөвлөт Драм Театры, мемарлыг инчиси сајылан, 1927-чи илдә инша



пәрвәрлик тәрбијәсиндә мұһүм рол ојнајачағыны вурғулады. О, гејд етди Сонра онун фәалијәти Дөрбөнд рајону вә шөһәринин малијә вә вер-

## ЛАЈИҺӘ ЧӘРЧИВӘСИНДӘ

едилмиш «Пассаж» (үстү өртүлү базар) бинасы вә дикәр тикилиләрин јерләшмәси мүхтәлиф тәдбирләрин кечирилмәси үчүн чох мұнасибдир. Аз мүддәт әрзиндә бурада артыг бир нечә тәдбир кечирилмишдир.

Өтән чүмә күнү ахшам шөһәр китабанасынын гаршысы јенә дә издиһамлы иди. Бу дөфә «Дөрбөнд поэзија вә бојаларда» әдәби- бәди и сәрки лајиһәси чәрчивәсиндә тат јазычысы Михаил Дадашовун вә кәнч рәссамларын јарадычылығына һәср едилмиш тәдбири ачан шөһәр мүдиријәтинин мөдәнијәт, идман вә кәнчләр сijasәти үзрә Идарәсинин рәиси С.Сейдова бураја топлашанлары саламлајарағ деди: - Шөһәр мүдиријәтинин башчысы Хизри Абакаровун тәшәббүсү вә дәстәјилә ијулун 22-дә биз «Дөрбөндли күнүнү гејд етдик. Чүнки һәммин күн бөјүк алим Мирзә Казымбөјин доғум күнүдүр. Бунунла әлагәдар бир сыра тәдбирләр- мусиги фестиваллары, сәркиләр, шаир вә јазычыларла көрүшләр кечирилмишдир. Бу күнкү нөвбәти тәдбир Михаил Дадашовун президентлијинин рәнтәсијасына вә јерли рәссамларын ишләринин сәркисинә һәср едилмишдир.

Шөһәр мүдиријәти адындан тәдбир иштиракчыларыны тәбрик едән шөһәр башчысынын мүавини Видади Зејналов Михаил Дадашовун вә кәнч рәссамларын јарадычылығынын бөјүмәкдә олан нәсилләрин вәтән-



ки, бу дөнкә вахтилә шөһәримизин мәркәз нөгтәси олмуш вә бу күн она Дөрбөнд Арбаты ады верилсә, јакшы оларды.

Сонра тәдбирин модератору Ирина Михајлова Михаил Дадашовун кечдији һәјат јолундан данышды, кичик тат халгынын тарихинин өјрәнилмәсиндә вә төблиг едилмәсиндә онун нәшр етдији китабларын өһәмијәтиндән вә јазычынын биографијасындан данышды. О. гејд етди ки.

Михаил Дадашов 1936-чы илдә Дөрбөнд шөһәриндә анандан олмуш вә М.Лермонтов адына 8 нөмрәли орта мектеби битирдикдән сонра Москва технолоји институтуна дахил олмушдур. Биринчи курсу битирдикдән сонра о, орду сыраларына чағырылмыш вә тәрхис олундуғдан сонра гијаб оларағ Москва Дөвлөт Университетинин игтисадијат факүлтәсинә дахил олмушдур. 1966-чы илдә тәһсилени баша вурдуғдан сонра өмәк биографијасына журналистикадан башламышдыр.

ки органларында давам етмишдир. Илк китабы 1982-чи илдә доғма тат дилиндә јазылмыш вә сонралар ишыг үзү көрән чохла сајда китаблары рус дилиндә чыхмышдыр. Сонра Диана Әлијева, Фәхрәддин Оруч, Таһир Сәләһ вә башгалары чыхыш едәрәк јазычынын инсани кејфијәтләриндән вә гәләмә алдығы мөвзуларын өһәмијәтиндән данышмышлар. Чаваб сөзү чыхыш едән Михаил Дадашов тәдбир иштиракчыларына дәрин миннәтдарлығыны билдирди вә шөһәримиздә көрүлән јенидәнгурма ишләринин онун игтисадијатынын сүрәтли инкишафына шөраит јарадачағыны гејд етди. Концерт програмында З.Дөрбөндли, Ү.Бабајева вә башгалары ифа етдикләри маһныларә көрә алгышларла гаршыланды. Ахырда бир груп фәал шөһәрин мөдәни һәјатындакы иштиракына көрә мөдәнијәт Идарәсинин вәрәгәләри илә төлтиф олунду.

Кәрим Кәримов

## Археолоји тапынты

Дахадајевски рајону. Бәләдијәнин рәсми Инстаграм сәһифәсинә көрә, рајонун Уркарах кәндинин сакини Абдулһәмид Мирзәјев археолоји объектләри олан тапынтыја раст кәлмишдир.



Тапынты Абдулһәмид Мирзәјевин јашадығы евин јериндә тәмир заманы ашкарланыб. 5-6 метр дәринликдә јерләшән ики отагда көһнә күпләрлә јанашы, сүмүкләр дә сәпәләнишди.

Рајон рәһбәрлијинин нүмајәндәләри ашкар едилмиш объекттин мәншәји вә фәалијәтини мөјјән етмәк үчүн археологлардан ибарәт бир груп әразијә чағырмышлар.

Хәбәрләр «Дагыстан» РИА-дан алынмышдыр





## ЖЕНИ ДӘРС ИЛИ БАШЛАНДЫ

# ДӘЛИЧОБАН МӘКТӘБИИНДӘ ОЛДУ

Дагыстан Республикасы Милли Мәчлисинин депутаты Лейла Кәримова Дәличобан кәнд орта үмүмтәһсил мәктәбини зијарәт етди. Бу һагдә “Дагыстан” РИА мәлумат вермишдир.

Дәрбәнд район башчысы вәзифәсини ичра едән Нәби Әлијев, «Ваһид Русија»-дан Дагыстан Республикасы Милли Мәчлисинин депутаты Лейла Кәримова илә бирликдә Дәличобан орта мәктәбиндә олду, бурада биринчи синиф шакирдләрини мараглы, һадисәли вә унутулмас бир мәктәб һәјатынын башламасы мүнәсибәтилә тәбрик етдиләр.

Өз нөвбәсиндә мәктәбин директору Күлдәр Мүтәлимова гонаглары “артым нөгтәси” нин тибб кабинети илә таныш етди. Бурада иашә бөлмәсинә хүсуси диггәт јетирилмишдир. Хатырладаг ки, јени коронавирүс инфексиясынн пандемиясы илә әлағәдар олараг мәктәбләр әнәнәви “линејка”дан имтина етдиләр.

Район рәһбәрлији районун 44 үмүмтәһсил мәктәбиндә исти јемәкләрин тәшкилине көмәк көстәрмәк вә тәдрис просесинин тәшкилиндә јарана биләчәк чатышмазлыглары мүйәјләшдирмәк үчүн мобил групплар јаратмышдыр.



## БИЛИК КҮНҮ ГЕЈД ЕДИЛДИ

Савадсыз инсан мејвәсиз ағача бәнзәр. Вә бу ағачы јетишдирән мәһз мүәллимдир. Бизә јүксәк билик, савад бәхш едән, Бәшәријәтин инкишафында дуран мүәлимләримиздир....

Һәр ил олдуғу кими бу ил дә ушагларын сәбирсизликлә көзләдији илк мәктәб күнү кәлди. Һәр ил олдуғу кими сентјабрын бириндә Дәмиргапы Дәрбәндимизин мәктәбләри дә, өз гапларыны мәктәбләрин үзүнә ачды.

Амма COVID 19 кими јајылан горхунч пандемияја көрә, мәктәбә илк гәдәмләрини гојан биринчиләр, мәктәбин илк күнүнүн севинчини, һәр ил олдуғу кими јашаја билмәдиләр. Һәмин күн һамы- мүәллим вә валидејнләр үзләриндә маска вә антисептикләрлә мәктәбә кәлмишдиләр. Бу

дан сонра мәктәбә кирмәје ичазә верилрди.

- һәр ил бу күн, Дәрбәндимизин мәктәбләри Билик бајрамыны чал-чағырлы вә тәнтәнәли гејд едирди. Бу ил исә мәлум сәбәб үзүндән јеничә мәктәбә гәдәм гојан биринчи синифләр бу күнүн бајрам абу- һавасыны јаша билмәдиләр. Бүтүн валидејнләрин ән севмли күнү-өвладыны билик алмаг үчүн мәктәбләрә кәтирдји бу көзәл күндә, һәтта бу күнүн хатирә шәкилләрини белә чәкдирә билмәјибләр. Бир сөзлә COVID 19-ун бүтүн

шакирдләри исә 8 сәјлы мәктәбә јерләшдирилибләр.

Бу јени 2020-2021-чи тәдрис илиндә Дәрбәнд мәктәбләриндә 2061 ушаг биринчи синифә гәдәм гојду. Бизә бу мәлуматлары Дәрбәнд шәһәр Тәһсил Идарәсинин апарычы мүтәхәссиси Әскәрова Ума Јусуфовна вермишдир. Биз она хүсуси тәшәккүрүмүзү билдиририк. Һәмчинин Ума Јусуфовна гејд етди ки, бу ил биринчи синифә гәдәм гојан ушагларын һамысына Дәрбәнд шәһәр башчысы Хизри Абакаров дәрс ләвазиматлары вермишдир.

Биз дә шәһәримизин вә районумузун бүтүн орта үмүмтәһсил мәктәбләринин шакирд вә мүәллим коллективини, бу



дәфә мәктәбләри валидејнләр синифләринә кими өтүрә билмәјибләр. Шакирдләр чиндә мәктәб чанталары илә бөјүкдән -кичијә кими, һәтта биринчи синиф ушаглары белә, мәктәбә өзләри дахил олдулар. Мәктәбин гаршысында мәктәбләри тибб мүйәјнәсиндән кечирир, онларын бәдән һәрарәти јохланылды-

дүнјада мејдан суладығына көрә тәнтәнәләр лазыми сурәтдә кечирилмәди.

Һал-һазырда Дәрбәнд шәһәриндә бир чох орта мәктәбләрдә тәмир ишләринин кетдији үчүн һәмин мәктәбләрин шакирдләри ајры -ајры тәһсил очагларында- 21 сәјлы мәктәбин шакирдләри кадет корпусуна, 9 сәјлы мәктәбин

ил мәктәбә илк аддымларыны атан биринчиләримизи јени дәрс илинин башланмасы мүнәсибәтилә сәмими гәлбдән тәбрик едир, шакирдләримизә биликләр аләминә сәјаһәтә јажшы јол диләји, мүәллимләримизә исә сәбр, мөтанәт, дөзүм арзулајырыг.

Билик күнүнүз мубарәк!  
А. МӘММӘДОВА.

## ҺӘЛАК ОЛАНЛАРЫН ӘЗИЗ ХАТИРӘСИНӘ

# “МӘЛӘКЛӘР ШӘҺӘРИ”НИ ЗИЈАРӘТ ЕТДИЛӘР

Ушаг казак ојунларынын иштиракчылары Бесландакы “Мәләкләр шәһәри”ни зијарәт етдиләр 29 Август терроризмә гаршы мубаризә Һәмрәјлик Күнү әрәфәсиндә Дагыстан Республикасынын Милли Сијасәт вә Дини Ишләр Назирлијинин нәздиндә Кизлјар шәһәриндәки Республика Казак Мәркәзи, ушаг казак ојунларынын иштиракчылары үчүн Шимали Осетија-Аланија Республикасынын Беслан вә Владикавказ шәһәрләринә сәјаһәт тәшкил етди.

Тәдбирдә Мүгәддәс Кеорги катедралын нәздиндәки 6 сәјлы Кизлјар кимназијасынын курсант синфинин, Кизлјар Район Казак Чәмијјәтинин ушаг казак командасынын шакирдләри иштирак етдиләр. Ушаглар, 1 сентјабр 2004-чү илдә силаһлыларын киров көтүрдүјү Беслан шәһәриндәки 1 нөмрәли мәктәби, террор акты гурбанларынын дәфн

олундуғу “Мәләкләр шәһәри” хатирә гәбиристанлығыны, Владикавказдакы ачыг сәма алтында јерләшән “Барбашова поле” музејни зијарәт етдиләр. Хатырладаг ки, 1 сентјабр 2004-чү ил тарихиндә Бесландакы 1 сәјлы мәктәб террорчулар тәрәфиндән әлә кечирилди, 1128 ушаг вә бөјүкләр киров көтүрүлдү. Террор һүчүму 186 ушаг олмагла 333 нәфәрин өлүмүнә сәбәб олуб.



## АКСИЈАЛАР ДАВАМ ЕДИР

# «ТЕРРОРА ЈОХ ДЕЈИРИК» АКСИЈАСЫ

Республикада сентјабрын 3-дә кечирилмиш «Террора јох дејирик» хатирә вә һүзн аксијасына дагыстанлылар дәвәт олунмушдур.

Кәнчләрлә иш үзрә рекионал назирлијин мөтбуат хидмәтинин информасија акентлијинә вердији мәлумата көрә, тәдбир кәнч нәсил арасында радикал идејаларын профилактикасы мөгсәдилә кечирилмишдир.

Аксија чәрчивәсиндә фә-

аллар вәтәндашлара екстремизмә вә терроризмә мугавимәт һаггында мәлумат олан буклетләр вә еләчә дә тематик стикер биләрзик вә с. пәјламышлар.

Тәдбир Маһачгала шәһәринин баш мејданчасында саат 12-дә кечирилмишдир.



## ӘСЛ ГӘҺРЭМАНЛАР

КИМНАЗИЈАЈА ПОЛИСИН  
АДЫ ВЕРИЛДИ

Маһачгала, 2 сентябр - "Дағыстан" РИА. Өз вәзифәсини јеринә јетирәкән һалак олан Каспијск ОМОН-ун "Скорпион" дәстәсинин кичик милис лейтенанты Руслан Исајевин адынын доғма кимназијаја верилмәси мәрәсими Дағыстанын Дахадајевск рајонунун Киша кәндиндә тәнтәнәли сурәтдә һәјата кечирилди

Мәрәсимдә Росгвардија әрази идарәси рәһбәринин мұавини, полис полковники Магомед Магомедов, Каспијск ОМОН-ун командири, полис полковники Шамил Магомајев, Дахадајевски рајонунун башчысы Чарулла Омаров, дәстә әскәрләри, мәрһумун достлары вә јахынлары иштирак етдиләр. Рајон рәһбәри гејдетдики, бутәдбир Вәтән уғрунда чанындан кечмиш бир инсанын хатирәсинә дәрин һөрмәт вә еһтирам әләмәтидир. Русија Гәһрәманы, Дағыстан үзрә Росгвардија Идарәсинин рәһбәри, полис кенерал-мајору Магомед Баачилувун адындан, онун мұавини полковник Магомед Магомедов хүсуси тәјинатлыларын өлән әскәринин хош хатирәсинә көрә динләјичиләрә тәшәккүр етди. "Бу кимназија инди гүрүрла Руслан Исајевин адыны дашыјачаг. Бүтүн тәләбәләрә бу ада лајиг олмағынызы вә чәсарәтли һәмјерлинизлә фәхр етмәјинизи арзулајырам" деди. Каспи ОМОН-ун полис полковники Шамил Магомајев гәһрәманын

пешәкар вә инсани кејфијәтләрини хатырладаг онун нүмунәсинин кәнчләрин кәләчәк инкишафы үчүн бәләдчи вә стимул олачағына инандығыны билдирди. "Бу гәдәр ләјәгәтли оғул бөјүдән мәктәб мұәллимләринә, Русланын гоһумларына тәшәккүр едирәм. Өлүмүн көзүнә бахмагдан әсла горхмады вә әсл гәһрәман кими һәјатдан ажрылды" деди. полис полковники Шамил Магомајев. Хатирә лөвһәсини ачма фәхри һүгүгу, кичик милис лейтенанты Руслан Исајевин оғлу вә рајонун башчысы Чарулла Омарова, полис полковники Магомед Магомедова һәвалә едилди. Росгвардија Дағыстан Мүдирлијинин мәтбуат хидмәтинин хәбәр акеңтлијинә вердији мәлумата көрә, тәдбир чәрчивәсиндә Росгвардијачылар кимназијанын гаршысында силаһ сәркиси гурдулар, хидмәтләрини ушагларга изаһ етдиләр.

Сонда Русија Гвардијасынын нүмајәндәләри экспонатлары јерли сакинләр тәрәфиндән топланан јерли тарих музејини зијарәт етдиләр.

## ЈЕНИ ОХУ ИЛИ ӘРӘФӘСИНДӘ

## АВГУСТ МУШАВИРӘСИ

Табасаран рајон мүдирлијәтинин мәтбуат хидмәтиндән "Дағыстан" РИА-ја верилән мәлумата көрә 28 августда - јени тәдрис или әрәфәсиндә, рајон башчысы Магомед Курбановун рәһбәрлији илә тәһсил ишчиләринин август мушавирәси видеоконфранс режими шәраитиндә кечирилмишдир. Табасаран Рајон Тәһсил Идарәсинин мүдири Абдусалам һасәнов "Үмуми тәһсил кејфијәтинин јүксәдилмәси

тәһсил просесиндә иштирак едәнләр арасында һәјәчан веричи симптомларын изләнмәси, әлләри вә һаваны дезинфексија етмәк үчүн чиһазларын, антисептик маддәләр олан пәјләјичыларын гурашдырылмасыдыр. һәр синфә бир дәрә кабинети ажрылачагдыр.

Күтләви тәдбирләр мәктәбләрдә истисна едилмәли вә мүмкүнсә, тәлим чәдвәли дахил олмагга иш графикана јенидән



үчүн стратеги мәгсәдә чатмағын әсас истигамәтләри" ады мәрүзә илә чыхыш етмишдир.

О, өтән тәдрис илинин нәтичәләрини үмумиләшдирди, бүтүн фәалијәт саһәләринә тохунду вә јени тәдрис или үчүн гаршыја гојулан вәзифәләрдән данышараг деди:

"1 сентябрдан етибарән бөлкәнин бүтүн тәһсил тәшкилатлары санитария вә епидемиологи тәләбәләрә ујғун оларак низамлы режимдә ишләјәчәкләр. Ән вачиб шәртләр арасында дезинфексија едичиләрин истифадәси илә биналарын үмуми

бахылмасы төвсијә олунур».

Бундан әлавә, "Роспотребнадзор" шөбәсинин мүдири Нурмагомед Мјатов вә Русија Дахили Ишләр Назирлијинин Табасаран рајону үзрә рәиси Насир Јагибеков мәктәбләрдә санитария вә епидемиологи стандартларга мәчбури ујғунлуғга тәдрис просесинин тәшкили барәдә мәлумат вердиләр.

Конфранс чәрчивәсиндә Русија Федерәсијасы Тәһсил Назирлијинин фәхри фәрманлары вә мұкафатлары рајонун танымыш тәһсил ишчиләринә тәғдим едилди.

## ЈЕНИ МҮАЛИЧӘ МӘРКӘЗИ

## ЧОХФУНКЦИОНАЛ МӘРКӘЗ

Каспијск шәһәриндә ачылмыш чоһфункционал мәркәз бу күн өзүнүн биринчи пасијентләрини гәбул етмишдир. Инди бурада јени коронафирус инфексијасына тутулмыш хәстәләрин мұаличәси үчүн «Гырмызы зона» ачылмышдыр.



Хәстәләри тәчили тибби жардым бригадалары кәтирир вә еләчә дә, саһә һәкиминин көндәриши үзрә гәбул едилирләр. Мүасир тәләбләрә ујғун тикилмиш Мәркәздә 76 чарпајы вардыр, бунун 60-ы изолясија едилмиш бокслар шәклиндә вә 16-сы исә реанамасија чарпајылары тәшкил едир. Мәркәз еләчә дә елмин сон нәтичәләри үзрә јарадылмыш техника илә тәһһиз едилмишдир. Бурада клиник вә ПСР лабораторијасы, рөгәмсал ренкен, УЗИ, еләчә дә сәјјар УЗИ вә ренкен гурғулары, компүтер томографија апараты, гемодиализ кечирилмәси үчүн гурғу вә ЕКМО апараты вардыр ки, коронавирус инфексијасына

тутулмыш ағыр хәстәләрин ганынын оксикенләшдирилмәси үчүн истифадә едилир. һәр боксун өзүнүн санитар шөбәкәси вә ажрыча чыхышы вар. Бурада јерләшдирилән пасијент комфортабелли функционал чарпајыларда мұаличә олунур.

Мәркәзин јахшы гурулмуш информасија системи пасијентин вәзијәтиндә олан дәјишикликләри мәсафәдән (дистасион) нәзарәт етмәјә имкан верир. Мәлуматлар нөвбәтчи тибб бачыларынын мониторинорларында әкс етирилир. Әкәр өввәлләр Каспијск шәһәр хәстәханасынын профили дәјишдирилдикдән сонра Маһачгалаја көндәрилирдисә,

инди онлар һәкимин көндәриши илә јени чоһфункционал мәркәздә јерләшдирилир. Чоһфункционал мәркәз үчүн штатларын ажрылмасы һаггында мәсәләнин Русијанын малијә назирлијиндә һәлли нәдәк бурада артыг мүвәггәти штат чәдвәли үзрә инфексија шөбәсинин тибби персоналы, еләчә дә реаниматолокијанын вә доғум евинин әмәкдашлары ишләјирләр. Онларын һамысы КОВИД-19 пасијентләринин мұаличәсиндә тәчрүбәси олан мүтәхәссисләрдир. Онлар һәм дә тауна гаршы кәстјумларда ишләјә билирләр.

Хатырладаг ки, һазырда республикада коронавирус инфексијасына тутуланларын артымы гејд олунур. Гаршыдан ОРВИ (грип) мөвсүмү кәлир. Демәли, тәһлүкәли инфексијалардан өзүнү горумаг үчүн профилактика тәдбирләринә чидди јанашмаг лазымдыр. Ичтимай јерләрдә маска кејилмәси, әлләрин дезинфексија едилмәси, социал дистансијанын сахланылмасы - бүтүн бунлар комплексдә тәләб олунан амилләрдир.

Күтләви тәдбирләрә вә адамларын јығышдығы јерләрә кетмәјин. Унутмајын ки, сизин вә јахынларынызын сағламлығы өз әлиниздәдир.

**Сәһијә назирлијинин мәтбуат хидмәти.**

## ТӘДБИРЛӘР ҺӘЈАТА КЕЧИРИЛДИ

Билик күнү әрәфәсиндә Дағыстан Республикасында Росгвардија директорлуғунун лисензијалашдырылма вә ичазә ишләри идарәләрарасы бөлмәләринин ишчиләри бөлкәнин шәһәр вә рајонларында бир сыра профилактика тәдбирләр һәјата кечирдиләр.



Росгвардијачылар тәһсил мүәссиселәринин јахынлығында јашајан мүлки силаһ саһибләринин силаһларын сахланмасы, һесаба алынмасы вә истифадәси гајдаларына ујғунлуғуну јохладылар. Ејни заманда лисензијалашдырма вә ичазә ишләри шөбәләринин ишчиләри дә Билик Күнү гејд едиләркән силаһ дашынмасынын гаршысыны алмаг үчүн силаһ саһибләри илә профилактик сөһбәт апарылар.

Һәмчинин күтләви тәдбирләр заманы террор вә екстремист чинајәтләрин, мүлки вә хидмәти силаһларын өлә

кечирилмәси тәһлүкәси илә өлағәли дикәр ганунсуз ишләрин гаршысыны алмаг үчүн тичарәт вә өзәл тәһлүкәсизлик тәшкилатларынын саһибләриндән силаһ вә сурсат сатышынын дајандырылмасы истәнилди.

"Бу тәдбирләр лисензијалашдырма вә ичазә ишләринин ишчиләри тәрәфиндән давамлы олараг һәјата кечирилир вә әрази гурумларынын ичтимай гајданын гурулмасында иштиракы үчүн тәшкилати вә практик тәдбирләрин бир һиссәсидир. Бу бајрамын һеч бир шәјин кәлкәсиндә галмамасы вә ушагларымызын тәһлүкәсизлијини тәмин етмәк үчүн бүтүн лазыми тәдбирләри көрмүшүк", - дедә шөбә мүдиринин мұавини - Росгвардијанын Дағыстан Республикасы үзрә Росгвардија директорлуғунун лисензијалашдырма вә ичазә ишләри Мәркәзинин рәһбәри, полис полковники Новруз һүсәјнов вурғуламышдыр.

**РФ-нын ДР-дә МГ ФХ Идарәсинин мәтбуат хидмәти**



# ТӘҢЛҮКӘСИЗЛИК ТӘМИН ЕДИЛДИ



Дагыстанда Билик Күнү эрзиндә Милли Гвардија Гошунлары Федерал Хидмәти Идарәсинин 560-дан чох үзвү тәһлүкәсизлији тәмин етди.

Дагыстан мәктәпләриндә тәдрис илинин башланмасына һәср олунмуш бајрам тәдбирләри кечирилди. Росгвардија Дагыстан Республикасынын вә Росгвардија Шимали Гафгаз Даирәсинин ајры бир әмәлијат бригадасынын 560-дан чох әмәкдашы вә һәрбисии республиканын шәһәр вә бөлкәләриндә ичтимаи асајишин горунмасына чәлб едилди. Росгвардијачылар билик күнү эрәфәсиндә тәһсилмүәссисәләринин биналарында вә онлара битишик эразиләрдә парглајычы маддәләрин олмамасыны јохладылар вә бир-баша сентябрын 1-дә бајрам

тәдбиринин тәһлүкәсизлијини тәмин етдиләр, тәһсилмүәссисәләри јакынлығында патрул вә кириш јерләринә нәзарәт гојулду. һәмин күн ичтимаи асајиш позунтусу олмајыб.

Јени тәдрис или башламадан әввәл, росгвардијалар, идарәләрасы комиссијаларын тәркибиндә, антитеррор тәһлүкәсизлији вә мүһәндистехники тәһлизаты үчүн мүәјинә олунан тәһсил мүәссисәләринин һазырлығынын јохланылмасында иштирак етдиләр.  
**РФ-нын ДР-дә Милли Гвардија Гошунлары ФХИ-нин мәтбуат**

## ИДМАН ХӘБӘРЛӘРИ

### ҺЕЧ-ҺЕЧӘ ОЈНАДЫЛАР



Маһачгала 31 август. «Дагыстан» РИА. «Лекион-Динамо» Чәнуб бөлкәсиндәки ПФЛ чемпионатынын 4-чү тур көрүшүндә Ставрополун «Динамо» командасы илә һеч-һечә ојнады. Гаршылашма Факел стадионунда баш тутуб вә 0:0 һесабы илә баша чатыб. Хатырладаг ки, ојнанан 4 турдан сонра лекионерләр турнир чәдвәлиндә 4-чү јердәдиләр.

### ҺЕСАБ 1:1 ОЛДУ

Маһачгала, 31 август «Дагыстан» РИА. «Анжи» вә «Краснодар 3» ПФЛ чемпионатынын 4-чү турунун «Чәнуб» зонасында кечирилән ојунда көрүшүшләр. Гаршылашма 1:1 һесабы илә баша чатыб. Маһачгала командасына вурулан голун мүәллифи капитан Мәһәммәднәби Јәһјәв иди. Хатырладаг ки, 4 турун нәтичәләриндән сонра «Анжи» турнир чәдвәлинин 6-чы чәркәсиндәдир.



### ЈЕНИ СПОНСОРУ ВАР



Сәрбәст күләш үзрә республика командасы KIGILI маркалы киши кејимләри мағазасы олан јени бир спонсор әлдә етди. Стилли киши кәстјумлары вә ајағтабылары, һабелә онлар үчүн аксесуарлар әввәлләр дүнјанын апарычы лигаларында чыхыш едән көркәмли Дагыстан күләшчиләри тәрәфиндән сынагдан кечирилди. Бу күн KIGILI Дагыстан сәрбәст күләш командасынын идманчыларыны вә мәшгчиләрини башдан ајаға кејиндирди. Ајрыча, Дагыстан Идман Шәһрәт Музејиндә һәр бир команда үзвү үчүн фотосессия да тәшкил едилди. Хатырладаг ки, Дагыстан күләшчиләри бу илин октябрында Владикавказда кечириләчәк Русија чемпионатында иштирак едәчәкләр.  
**«Дагыстан» РИА**

## ОНЛАРЛА ФӘХР ЕДИРИК

### ПӘҢЛӘВАНЫН ҺӘДИЈЛӘСИ

«Гиннес» рекордлар Китабынын рекордчусу Видади Әфәндијев Дагыстанын идман шәрәфи музејинә өз әлләри илә әјмиш мисмар дүјүнүнү вә арматураны бағышламышдыр. Видади Әфәндијевин 28 јашы вардыр. Бу кәнч биринчи каналда «Мән бачарырам» истедадлар шоусунда иштирак едәрәк өзүнүн гејри-ади јарадычылығыны нүмајиш етдирдикдән сонра бүтүн өлкәдә мәшһурлашмышдыр.

Видади Әфәндијев илә кичик јашларындан күч мөһәрәтини, ојунларыны көстөрмәјә һәвәсләндирән онун һәмјерлиси, бир чох рекордларын саһиби, Кизилјурт шәһәриндән олан Омар Ханапиев олмушдыр. Видади Әфәндијев өз мөһәрәтини доғма Кизилјарда инкишаф етдирир. Бир аз әввәл дагыстанлы пәһләван республиканын идман шәрәфи музејиндә олмуш вә ДР-ин бәдән тәрбијәси вә идман үзрә назири Мәһәммәд Мәһәммәдовун гаршысында гејри-ади күчүнү нүмајиш

етдирмишдыр.

«Дагыстан өз пәһләванлары илә мәшһурдур. һамыја Әли-Килич Хасајевин, Сали Сүлејманын, Осман Абдураһмановун, Омар вә Сакинәт Ханапиевләрин, Абдураһман Зубутлинскинин адлары јакшы танышдыр. Сиз чавансыныз вә бизә чох хошдур ки, сиз бу шанлы өнәнәләри давам етдирисиниз. Биз сизин уғурлу чыхышларынызын нәтичәләрилә фәхр едир, һансы ки, инди артыг бүтүн өлкә онлар һаггында билир. Сизә даһа бөјүк јени рекорд вә наилијәтләр арзулајырам», -дејә назир кәнч пәһләвана мүрачиәт етмишдыр.

Јакын вахтларда Идман шәрәфи музејиндә Видади Әфәндијевин стәнди гојулачагдыр. һәләлик дагыстанлы пәһләван музејә хатирә кими јухарыда адлары чәкилмиш һәдијәләри бағышламышдыр.

**Шамил Гурбанов,**  
**«Дагыстан» РИА**

## СЫНАГЛАР БАШЛАНДЫ

«Русијада Дәмир Јоллары» Ачыг Сәһмдар Чәмијәти сүни интеллектли гатарларын јохланылмасына башлајыб.

Дүнјада илк дөфә тәтбиг едилән бу јенилик инсан амилләринә көрә гәзаларын сајыны минимума ендирмәк үчүн һазырланыб. Акентлијин мәлуматына көрә, артыг 10 тәчрүбәли локомотив јарадылыб. Бу локомотивләр техникә көрмәнин көмәји илә дәмир јолунда объектләри ашкар едә биләрләр. Комплекс сүни интеллектдән истифадә едәрәк вәзијәти гејмәтләндирә, машинистә тәһлүкә һаггында хәбәрдарлыг сигналларыны верә, онун реаксиясы олмадыгда лазыми гәрарлары гәбул едә биләчәк.

Сынагларын баша чатдырылмасы вә сәнајә истәһсалатына ичәзәнин алынмасы 2020-чи илдин пәјызында планлашдырылыр.



Баш редактор әвәзи  
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб  
А.А.АФАКИШИЈЕВА

Шәбә редактору:  
Т.Т.ҺАЧӘЛИЈЕВ

Мүхбирләр:  
Һ.Һ. КӘРИМОВ  
С.П.КҮЛМӘҺӘММӘДОВА  
А.Г.МӘММӘДОВА

Еһм оператору  
А.А.АФАКИШИЈЕВА

Баш мүһәсиб  
М.И.РӘҺИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН  
ВӘ НӘШРИЈАТЫН  
ҮНВАНЫ:  
368600, Дагыстан  
Республикасы,  
Дәрбәнд шәһәри,  
Ленин күчәси, 37  
тел.-факс (240) 4-73-59,  
факс (240) 4-74-33  
www.derbend.ru  
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)  
Телефонлар: баш  
редактор 89894856030,  
үмуми шәбә 89280562728

«Типография-М» ММЧ-дә  
чап едилиб.  
Индекс 368600  
Мәтбәәнин үнваны  
Дәрбәнд шәһәри,  
С.Гурбанов күчәси, 25  
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын  
кејфијәти барәдә  
мәтбәәјә мүрачиәт едә  
биләрсиниз.

Рабитә, информасия  
технолокијалары вә күтләви  
коммуникасиялар саһәсиндә  
нәзарәт үзрә Федерал  
хидмәт (Роскомнадзор).  
Күтләви информасия  
васитәләринин гејдијаты  
һаггында  
Шәһадәтнамә  
ДР үзрә рабитә, инфор-  
масия технолокијалары вә  
Күтләви коммуникасиялар  
саһәсиндә нәзарәт үзрә  
Федерал хидмәт идарәси.  
П/И № ТУ05-00349 01  
декабр 2016.

Материалларда кәдән  
фактлар үчүн мүәллифләр  
мәсулијәт дашыјырлар.  
Мүәллифләрин мөвгеји илә  
редаксијанын мөвгеји ујгун  
кәлмәјә биләр.

Индекс: 1 иллији 63242  
6 ајлығы 51341  
Чапа имзаланды:  
Чәдвәлә көрә  
3. 09. 2020.  
Фактики олараг 9.30  
Саат 10.00  
Тираж 2000  
Сиф. №